

Oslo, 23. oktober 2017

Til: Stortingets finanskomité

KOMMENTARER TIL STATSBUDEJETTET 2018

AKSJESPAREKONTO (ASK).....	1
1. Utvidet overgangsperiode	2
2. Utbytter må omfattes av ordningens skatteutsettelse	2
3. Samtlige innskudd på kontoen må inngå i skjermingsgrunnlaget.....	3
OM UTBYTTEBESKATNINGEN GENERELT	4
1. Oppjusteringsfaktoren for aksjeinntekter som ikke kan inntektskiftes sette = 1,0	4

AKSJESPAREKONTO (ASK)

Stortingets flertallet vedtok 2016 å etablere en aksjesparekonto etter at regjeringen som svar på Stortingets anmodning om «  utrede modeller, deriblant KLAS (Konti for Langsiktig Aksjesparing), slik at det blir enklere for folk flest å investere i aksjer og eierskap i norske bedrifter», samt pkt 17 i dets skatteforlik v ren 2016, foreslo en slik i forbindelse med statsbudsjettet for 2017. Ordningen som Stortinget vedtok samme høst er langt på vei, men med ett viktig unntak, n r på identisk med det forslag Aksjonærforeningen m.fl. fremmet allerede i 2009 og vi er naturligvis tilfreds med endelig å ha fått gjennomslag.

Ordningen ble innført 1. september i år og er blitt meget godt mottatt av så vel tilbydere som sparere. Om lag 60 tilbydere er aktive og i disse dager passerer antall åpnede konto 150.000. Alt tyder på at dette tallet vil øke.

Aksjonærforeningen vil nedenfor presisere to betydelige svakheter ved dagens ordning. Den store oppslutningen ordningen har fått tilsier at åpenbare svakheter bør rettes opp så snart som mulig og senest innen overgangsperiodens utløp slik at man - når den tid kommer - kan evaluere en komplett spareordning fremfor en som man vet haltet allerede i starten.

1. Utvidet overgangsperiode

Ordningen ble innført 1. september i år med en overgangsordning gjeldende ut 2017. I forbindelse med den forutgående høringen om ordningens forskrifter ba Finansdepartementet om høringsinstansens synspunkter på overgangsperiodens lengde. Basert på nesten enstemmige svar foreslår Regjeringen å utvide ordningen til ut 2018. Aksjonærforeningen støtter dette forslaget.

2. Utbytter må omfattes av ordningens skatteutsettelse

Ovenfor nevnte unntak er at utbytter ikke omfattes av skatteutsettelsen ASK muliggjør. På dette punktet må skatteloven endres slik at utbytter omfattes innen overgangsperiodens utgang.

Hvordan inkludere utbytter uten å komme på kant med EØS-forpliktelser?

I forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2017 foreslo Arbeiderpartiet at ikke bare aksjegevinster, men også -utbytter skal omfattes av den skatteutsettelse som ASK legger opp til. Det er dessuten vårt klare inntrykk etter en rekke uformelle samtaler blant annet med representanter for regjeringspartiene på Stortinget og politisk ledelse i flere departementer, at også disse aller helst ser en komplett og fullverdig aksjespareordning, fremfor den hybrid det så langt legges opp til. Dersom det lar seg kombinere med øvrig lovverk og internasjonale forpliktelser.

Regjeringens begrunnelse for unntaket er for legfolk vanskelig å forstå og enda vanskeligere å formidle (i seg selv en svakhet ved en regel), men går i korthet ut på at kombinasjonen EØS-forpliktelser, skatteutsettelse, utbytter og kildeskatt skaper en komplisert miks som det er vanskelig å håndtere. Mye tyder på at det er sant, men ettersom den politiske viljen er til stede burde embetsverkets ubestridte evner klare å finne en praktisk løsning som gjør inkludering av utbytter mulig.

Aksjonærforeningen ønsker imidlertid å gjøre Stortinget oppmerksom på følgende mulige løsning som muliggjør inkludering av utbytter uten å komme på kant med EØS-forpliktelser:

- Ⓐ Opphev kildeskatt for privatpersoner, subsidiært opphev kildeskatt for privatpersoner hjemmehørende i EØS for slike utbytter som stammer fra aksjesparekonto.
- Ⓐ Når det gjelder kildeskatt på utbytter andre veien så løses det trolig enklest ved at norsk aksjonær får kreditt for kildeskatt betalt på utbytte fra andre land i eventuelle øvrig inntekter

Samtlige høringsinstanser som har berørt dette emnet påpeker at ikke bare gevinster, men også utbytter bør omfattes av skatteutsettelsen i ASK. Både NHO og Finans Norge anbefaler sågar samme løsning som oss i sine høringssvar tidligere i år og gjentar støtten i sine kommentarer til statsbudsjettet 2018.

Slik kan man på en enkel, billig og sikker måte forhindre at et fåtall ikke-norske og i denne sammenheng ganske lunkne spareres interesser spolerer 3-400.000 norske spareres mulighet til en komplett og fullverdig aksjespareordning. Det finnes ingen måter å misbruke en slik ordning på og ettersom både skattesubjektene og -objektene er lette å definere og identifisere så kan forslaget praktisk gjennomføres uten omfattende verken tekniske eller juridiske utfordringer.

Hvem skal ut?	
Kildeskatt?	UTBYTTER?
EØS-FORPLIKTELSE?	Skatteutsettelse?

Hvem skal ut?	
Kildeskatt?	UTBYTTER?
EØS-FORPLIKTELSE?	Skatteutsettelse?

Argumentet mot fjerning av kildeskatten

Scheel-utvalget foreslo i sin tid å oppheve kildeskatten helt for alle unntatt aksjonærer hjemmehørende i lavskattelend. Regjeringen sa nei fordi det dermed kunne oppstå en risiko for at Norge kunne bli et gjennomstrømningsland i forbindelse med overskuddsflytting. Styrken på dette argumentet er diskutert, men vårt forslag omfatter utelukkende utbytter som tilfaller privatpersoner. Det er selskapsstrukturer som bedriver overskuddsflytting, ikke privatpersoner.

Svært få utenlandske privatpersoner betaler kildeskatt til Norge

ASK kan kun åpnes av personlige skattytere. Hvor mange personlige aksjefondssparere det dreier seg om er irrelevant ettersom man meget sjelden mottar utbytter fra aksjefond og således ei heller betaler kildeskatt. Ser man på utenlandske privatpersoner som eier aksjer i norske børsnoterte selskaper, så dreier det seg om ca 18.700 personer som samlet eier aksjer verd 4,9 mrd kroner tilsvarende 2,0 promille av børsformuen. Begrenser man kretsen til privatpersoner hjemmehørende i EØS er de tilsvarende tallene 13.800, 3,0 mrd kroner og 1,25 promille. Tallene er levert av VPS ultimo september 2017.

Meget begrenset provenyeffekten

Vårt primære forslag er å oppheve kildeskatt for privatpersoner. Det omfatter kildeskatt på alle aksjeutbytter uavhengig av om de stammer fra børsnotert virksomhet eller ikke. Vi har ikke beregnet inntektsbortfallet nå det gjelder unoterte aksjer. Når det gjelder børsnoterte aksjer varierer størrelsen på utbytter mye fra selskap til selskap og over tid. Den siste tiårsperioden har de samlede utbetalingene fra norske børsnoterte selskaper imidlertid ligget på om lag 100 mrd kroner hvert år. 2,0 promille, dvs 200 mill kroner tilfaller utenlandske privatpersoner. Kildeskatten varierer mellom 15 og 25 prosent slik at inntektsbortfallet vil ligge et sted mellom 30 og 50 mill kroner.

Hva gjelder vårt subsidiære forslag så vil EØS-aksjonærer motta om lag 125 mill kroner i utbytte. Dersom samtlige EØS-aksjonærer som eier aksjer i norske selskaper åpner en aksjesparekonto, kan inntektsbortfallet således bli mellom 20 og 30 mill kroner. Dersom man legger et mer realistisk scenario til grunn – at ti prosent av disse åpner ASK – ligger mao inntektsbortfallet på 2 – 3 mill kroner.

Likebehandling

Ordningen slik den fremstår i dag innebærer at de som via aksjefond sparer indirekte i et globalt næringsliv får skatteutsettelse for hele sin avkastning, mens de som tar økonomisk medansvar og kjøper aksjer direkte i norske bedriftene, må ta til takke med utsatt skatt bare på en del av avkastningen. Formålet med ASK er vel neppe først og fremst å skaffe flere kunder til finansnæringen, men heller å få flere til langsiktig å interessere seg for og å investere mer i norske bedrifter. Da rimer det dårlig å skape regler i disfavør av den spareadferden en ønsker å stimulere.

Stort gjennomslag

Langt over 100.000 sparere har allerede åpnet aksjesparekonto og mange flere blir det og de fortjener alle en best mulig ordning senest i løpet av overgangsperioden slik at man - når den tid kommer - kan evaluere en komplett spareordning fremfor en man vet haltet allerede i starten.

3. Samtlige innskudd på kontoen må inngå i skjermingsgrunnlaget

Etter dagens ordning settes skjermingsgrunnlaget til laveste innskudd i løpet av året. Det innebærer rent praktisk at den som sparer 12.000 kroner hvert år i aksjefond gjennom månedlige kjøp á 1.000 kroner vil få et skjermingsgrunnlag på 1.000 kroner som er det

laveste innskuddet i løpet av året. Hun som setter inn alt på en gang vil derimot fra et skjermingsgrunnlag på 12.000 kroner. En slik regel stimulerer altså til få men store innskudd, mens sunn spareadferd i aksjemarkedet tilsier at man heller skal investere mindre beløp ofte og regelmessig. Regelen fremmer med andre ord ikke sunn spareadferd.

Begrunnelsen for regelen er at man ønsker å forhindre tilpasninger rundt årsskiftet. Etter vår oppfatning tillegges frykten for slike tilpasninger for stor vekt. Dessuten bør det relativt enkelt innenfor de elektroniske løsninger som utgjør ordningen kunne etableres effektive kontrollrutiner som kan avdekke unormale innskudd rundt årsskiftet som i sin tur kan møtes med alminnelige gjennomskjæringsregler. Dette forholdet er påpekt av samtlige høringsinstanser som berørte emnet. Likevel har regjeringen ikke valgt å endre bestemmelsen. Det bør benytte første og beste anledning til å gjøre noe med.

OM UTBYTTEBESKATNINGEN GENERELT

1. Oppjusteringsfaktoren for aksjeinntekter som ikke kan inntektskiftes sette = 1,0

Stortinget vedtok i forbindelse med vedtaket om redusert selskapsskatt at aksjegevinster og -utbytter ikke skal beskattes med sitt egentlige beløp, men multipliseres med en oppjusteringsfaktor som for 2018 er satt til 1,33 før beskatning skjer. Den eneste begrunnelsen som ble gitt for denne ekstraskatten var at man ønsket å motvirke inntektskifting - at personer som eier sin egen arbeidsplass skal bli fristet til å ta ut godtgjørelse for sin arbeidsinnsats i form av utbytte heller enn lønn. Oppjusteringen rammer imidlertid alle som mottar eierinntekter. Også mer enn en million sparere som ikke kan inntektskifte under noen omstendigheter. Det tok regjeringen i og for seg innover seg og forsøkte å dempe den uheldige bivirkningen gjennom økt skjerming. Vel og bra, men bedre enn å medisinerer bivirkningene av en medisin man vet ikke har effekt, er å la være å sette inn den virkningsløse medisinen.

Oppjusteringen har nok kommet for å bli. I alle fall til neste skattereform. Men dens uheldige bivirkninger for sparerne kan enklest elimineres gjennom at oppjusteringsfaktoren settes til 1,0 for slike aksjeinntekter som ikke kan inntektskiftes. Her kan man komme opp i avgrensingsproblemer, men vårt forslag er at man starter med en avgrensning slik at aksjefond og børnoterte aksjer ikke oppjusteres/gis oppjusteringsfaktor = 1,0. Da nærmer man dessuten betydelig det Stortinget har etterlyst, nemlig lik beskatning av like spareformer.

For AKSJONÆRFORENINGEN

Med vennlig hilsen

Bernt Bangstad
Styreleder